

CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

ดนตรี-นาฏศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี-นาฏศิลป์

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 50 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกทักษะทางดนตรี-นาฏศิลป์ผ่านกระบวนการพูด การขับร้อง การบรรเลงดนตรี การเคลื่อนไหวท่าทาง ระบุรูปร่างลักษณะของเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์ แทนเสียงและจังหวะเคาะของดนตรีไทยและดนตรีสากล บอกบทบาทหน้าที่ของเพลงสำคัญ ได้แก่ เพลงชาติไทย เพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงประจำโรงเรียน บอกบทบาทและความสำคัญของดนตรีในงานรื่นเริงและ วันสำคัญของชาติ สามารถขับร้องเพลงเดี่ยวและขับร้องเพลงหมู่ บรรเลงเครื่องดนตรีประกอบเพลงเดี่ยว และ บรรเลงเครื่องดนตรีประกอบเพลงหมู่ โดยใช้วิธีการตี ตี ตี และเป่า แสดงความคิดเห็นต่อเสียงร้องและ เสียงดนตรี เคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างอิสระ เคลื่อนไหวประกอบเพลงอย่างมีรูปแบบ ระบุลักษณะเด่นและ เอกลักษณะของดนตรีในท้องถิ่น ระบุความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น แสดงท่าทางประกอบเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ ได้แก่ รำวงมาตรฐาน ภาษาท่า นาฏยศัพท์ การใช้ภาษาท่า และนาฏยศัพท์ประกอบเพลง สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงในรูปแบบต่าง ๆ การเคลื่อนไหว ในสถานการณ์สั้น ๆ และในสถานการณ์ที่กำหนด เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม บอกที่มา นาฏศิลป์ไทย บอกประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน รวมถึงระบุสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นและ เอกลักษณะของนาฏศิลป์และการแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่น

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล รวมถึงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี-นาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ป.3/1, ป.3/2, ป.3/3, ป.3/5, ป.3/6, ป.3/7	ป.3/4
มฐ. ศ 2.2	ป.3/1	ป.3/2
มฐ. ศ 3.1	ป.3/1, ป.3/3, ป.3/4, ป.3/5	ป.3/2
มฐ. ศ 3.2	ป.3/1, ป.3/3	ป.3/2
	13 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

รวม 17 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ป.3

 เวลา 50 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานดนตรี	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ป.3/1 ระบุรูปร่าง ลักษณะของเครื่องดนตรีที่เห็นและได้ยินในชีวิตประจำวัน</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.3/2 ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนเสียงและจังหวะเคาะ</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.3/5 เคลื่อนไหวท่าทางสอดคล้องกับอารมณ์ของเพลงที่ฟัง</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.3/6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงขับร้องของตนเองและผู้อื่น</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.3/7 นำดนตรีไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ป.3/4 ขับร้องและบรรเลงดนตรีง่าย ๆ</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p>	<p>เครื่องดนตรีแต่ละชนิด มีรูปร่างลักษณะและมีเสียงที่แตกต่างกัน สัญลักษณ์ทางดนตรีเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนดนตรี เสียงและจังหวะของดนตรีมีลักษณะต่างกัน สามารถใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนกันได้</p> <p>การรู้หลักปฏิบัติในการขับร้องเพลง การบรรเลงเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวประกอบเพลง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงขับร้องและเสียงดนตรีของตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม เป็นสิ่งที่ควรศึกษาเกี่ยวกับดนตรี</p>	18
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีกับชีวิต	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ป.3/3</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p>	<p>เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงประจำโรงเรียน</p>	12

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
ประจำวัน	<p>บอกรับทบทวนหน้าที่ของเพลงที่ได้ยิน</p> <p>มฐ. ศ 2.1 ป.3/7</p> <p>นำดนตรีไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>มฐ. ศ 2.2 ป.3/1</p> <p>ระบุลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ ของดนตรีในท้องถิ่น</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง</p> <p>มฐ. ศ 2.2 ป.3/2</p> <p>ระบุความสำคัญและประโยชน์ ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น</p>	<p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p>	<p>เป็นเพลงที่ใช้ในโอกาสต่างกัน ดังนั้น เราจึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสม</p> <p>ดนตรีท้องถิ่นมีลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ที่แตกต่างออกไปในแต่ละท้องถิ่น มีความสำคัญและประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น</p>	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สนุกกับกิจกรรมการเคลื่อนไหว	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง</p> <p>มฐ. ศ 3.1 ป.3/1</p> <p>สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์สั้น ๆ</p> <p>มฐ. ศ 3.1 ป.3/3</p> <p>เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม</p> <p>มฐ. ศ 3.1 ป.3/4</p> <p>มีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p>	<p>การเคลื่อนไหวเป็นกิจกรรมที่นิยมนำมาใช้เพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งสามารถจำแนกได้หลายลักษณะไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ แบบเคลื่อนที่ ทั้งยังมีการเคลื่อนไหวที่เป็นแบบแผนและมีลักษณะเฉพาะ เช่น การเคลื่อนไหวแบบนาฏศิลป์ไทย โดยใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมายไปยังผู้ชม เพื่อให้เข้าใจสาระของการแสดงได้อย่างชัดเจน</p>	11

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	<p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 3.1 ป.3/2 แสดงท่าทางประกอบเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์</p>		<p>การเคลื่อนไหว สามารถนำมาประกอบ เข้ากับดนตรีเพลง นิทาน ฯลฯ เพื่อเพิ่มความ น่าสนใจให้กับการแสดง ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของ การเคลื่อนไหวประกอบ เพลง การเคลื่อนไหวใน สถานการณ์สั้นๆ หรือการ เคลื่อนไหวในสถานการณ์ ที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัย ความเข้าใจเรื่องจังหวะ อารมณ์ และบริบทของ การแสดงเพื่อให้สามารถ ถ่ายทอดความหมายของ การแสดงได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>ในการจัดกิจกรรม การเคลื่อนไหวแบบ นาฏศิลป์ไทย ต้องใช้ ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา อารมณ์ เรื่องราวที่ต้องการ นำเสนอ รวมถึงต้องฝึกให้ สามารถสื่อสารผ่านท่าทาง ได้อย่างถูกต้องและ กลมกลื่นกับการแสดง ไม่ว่าจะเป็นท่าพื้นฐานของ นาฏศิลป์ไทยหรือท่าทาง ที่ดัดแปลงเพื่อให้เข้ากับ การแสดงประเภทอื่น ๆ</p> <p>ในการชมการแสดงผู้ชม ต้องให้ความสนใจ ติความ มีส่วนร่วมทางความรู้สึก อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน</p>	

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			<p>ผู้จัดการแสดงต้องมีบทบาทในการวางแผน คัดเลือกเนื้อหา ดูรายละเอียดของการแสดงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้แสดงต้องมีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ และเข้าใจบทบาทของตัวละครที่แสดงได้เป็นอย่างดี การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนาฏศิลป์ไม่เพียงแต่สร้างความสนุกสนานเท่านั้น แต่ยังเป็นการส่งเสริมทักษะในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ชมเข้าถึงและซาบซึ้งกับศิลปะของการเคลื่อนไหวได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น</p>	
<p>หน่วย การเรียนรู้ที่ 4 นาฏศิลป์ ท้องถิ่นไทย</p>	<p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 3.1 ป.3/5 บอกประโยชน์ของ การแสดงนาฏศิลป์ใน ชีวิตประจำวัน</p> <p>มฐ. ศ 3.2 ป.3/1 เล่าการแสดงนาฏศิลป์ ที่เคยเห็นในท้องถิ่น</p> <p>มฐ. ศ 3.2 ป.3/3 อธิบายความสำคัญของ การแสดงนาฏศิลป์</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 3.2 ป.3/2 ระบุสิ่งที่เป็นลักษณะเด่น</p>	<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร</p> <p>2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต</p>	<p>นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการแสดงที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ฯลฯ ของคนไทยมาอย่างยาวนาน การแสดงไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิงแต่ยังมีบทบาทสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิตซึ่งนาฏศิลป์ไทยไม่ได้มีเพียงการแสดงที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากราชสำนักเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านที่เกิดจากวิถีชีวิตและความเชื่อของผู้คนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจะมีลักษณะ</p>	<p>9</p>

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	และเอกลักษณ์ของ การแสดงนาฏศิลป์		<p>เฉพาะที่แตกต่างกันไป แต่ละวัฒนธรรม</p> <p>แม้นาฏศิลป์จะเป็น ศิลปะการแสดง แต่ ความหมายของมันลึกซึ้ง กว่าการเป็นเพียงแค่ เครื่องมือสร้างความบันเทิง เท่านั้น เพราะยังแทรกซึม อยู่ในวิถีชีวิตของผู้คน ทั้งในพิธีกรรมสำคัญและ งานเทศกาลต่าง ๆ</p> <p>นาฏศิลป์จึงเป็นสื่อกลาง ที่เชื่อมโยงจิตใจของผู้คน หล่อหลอมความศรัทธา ความเคารพ และความ สามัคคีให้คงอยู่ในสังคม ไทย</p> <p>ด้วยคุณค่าของ นาฏศิลป์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การแสดงจึงต้องให้ความ เคารพต่อศิลปะแขนงนี้ ไม่เพียงแต่ต่อการแสดงเอง แต่ยังรวมถึงครูอาจารย์ และองค์ความรู้ที่ได้รับการ สืบทอดมาอย่างยาวนาน</p> <p>การเข้าร่วมในพิธีไหว้ครู ทางนาฏศิลป์จึงเป็นธรรมเนียม นิยมที่ศิลปินยึดถือ เพื่อ แสดงความกตัญญูต่อ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้และเป็นเครื่อง เตือนใจให้เคารพในวิชาชีพ ของตนเอง ผู้แสดงยังต้อง รักษากิริยามารยาทและ แต่งกายให้เหมาะสม เพราะทุกองค์ประกอบของ</p>	

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			<p>นาฏศิลป์ล้วนมีความหมายลึกซึ้งและสะท้อนคุณค่าทางจิตใจ</p> <p>นอกจากนาฏศิลป์จะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมแล้ว ยังสามารถบูรณาการกับการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ได้หลากหลายแขนง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในศิลปะการแสดงของไทยให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทำให้นาฏศิลป์ไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่ต้องอนุรักษ์ แต่ยังสามารถพัฒนาและปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัยได้อย่างสร้างสรรค์</p>	